

NAŘÍZENÍ VLÁDY
ze dne 18. dubna 2001,
kterým se stanoví podmínky ochrany zdraví zaměstnanců při práci

§ 14

**Hodnocení zdravotního rizika
chemických faktorů a prachu**

(1) Hodnocení zdravotního rizika pro zaměstnance, kteří jsou při práci vystaveni účinkům chemických látek a chemických přípravků⁴ (dále jen "chemické látky") nebo prachu, které se považují za zdraví škodlivé, zahrnuje

- a) zjištění přítomnosti chemické látky a prachu na pracovišti,
- b) zjištění nebezpečných vlastností chemické látky a prachu, které mohou mít vliv na zdraví zaměstnanců,
- c) využití údajů z bezpečnostních listů upravených zvláštním právním předpisem,⁴
- d) zjištění úrovně, typu a trvání expozice,
- e) popis technologických a pracovních operací s chemickou látkou nebo spojených s vývinem prachu,
- f) využití dat o přípustných expozičních limitech, nejvyšších přípustných koncentracích nebo ukazatelích biologických expozičních testů, zejména přijatých členskými státy Evropské unie,
- g) posouzení účinku opatření, která byla stanovena příslušným orgánem ochrany veřejného zdraví,
- h) využití závěrů již provedených lékařských prohlídek a vyšetření a dalších informací z dostupných zdrojů.

(2) Přípustné expoziční limity jsou celosměnové časově vážené průměry koncentrací plynů, par nebo aerosolů v pracovním ovzduší, jimž mohou být podle současného stavu znalostí vystaveni zaměstnanci při osmihodinové pracovní době,⁵ aniž by u nich došlo i při celoživotní pracovní expozici k poškození zdraví, k ohrožení jejich pracovní schopnosti a výkonnosti. Výkyvy koncentrace chemické látky nad hodnotu přípustného expozičního limitu až do hodnoty nejvyšší přípustné koncentrace musí být v průběhu směny kompenzovány jejím poklesem tak, aby nebyla hodnota přípustného expozičního limitu překročena. Přípustné expoziční limity platí za předpokladu, že zaměstnanec je zatěžován tělesnou prací, při které jeho průměrná plicní ventilace nepřekračuje 20 litrů za minutu, a doba výkonu práce nepřesahuje 8 hodin. V případě vyšší plicní ventilace nebo delší doby výkonu práce se přípustné expoziční limity stanoví podle části E přílohy č. 5 k tomuto nařízení.

(3) Nejvyšší přípustné koncentrace chemických látek v pracovním ovzduší jsou koncentrace látek, kterým nesmí být zaměstnanec v žádném časovém úseku pracovní směny vystaven. S ohledem na možnosti chemické analýzy lze při hodnocení pracovního ovzduší porovnávat s nejvyšší přípustnou koncentrací dané chemické látky časově vážený průměr koncentrací této chemické látky po dobu nejvýše 10 minut.

(4) Nejvyšší přípustné koncentrace a přípustné expoziční limity chemických látek, jakož i zásady pro stanovení přípustných expozičních limitů směsí chemických látek a dále základní zásady hodnocení inhalační expozice a strategie měření škodlivin v pracovním ovzduší jsou upraveny v příloze č. 2 k tomuto nařízení. Přípustné expoziční limity pro prach a postup při stanovení azbestových a jiných vláken je upraven v příloze č. 3 k tomuto nařízení. Inhalační expozicí se rozumí expozice chemickým látkám nebo prachu cestou dýchacího ústrojí. Nadměrnou expozicí se rozumí stav, při kterém v důsledku havárie nebo obdobné nepředvídatelné okolnosti dochází k takovému zvýšení koncentrace látek v pracovním ovzduší, u kterého je pravděpodobnost ohrožení zdraví mimořádně vysoká.

(5) Hodnocení zdravotního rizika musí být provedeno i s ohledem na další činnosti, jako je například údržba nebo úklid, u nichž lze z jejich povahy předpokládat, že mohou být spojeny s možností značného zvýšení expozice zaměstnanců chemickým látkám nebo prachu. Hodnocení zdravotního rizika musí brát v úvahu též možnost nehod a havárií. Pokud nepostačují dostupná technická opatření k omezení expozice zaměstnanců při takových činnostech a situacích na hygienicky přijatelnou míru, musí být

a) do doby odstranění příčin situace, která vedla k nadměrné expozici nebo k významnému zvýšení expozice, omezen počet zaměstnanců jen na ty, kteří provádějí nezbytné práce, za účelem odstranění těchto příčin,

b) zaměstnancům podle písmene a) poskytnuty osobní ochranné pracovní prostředky odpovídající dané chemické látce nebo prachu a očekávané míře expozice,

c) kontaminovaný prostor vymezen kontrolovaným pásmem, jde-li o havárii spojenou s únikem chemických látek do pracovního prostředí a pokud je to účelné vzhledem k povaze uniklých látek a jejich množství. Doba expozice zaměstnanců chemickým látkám, kteří vykonávají v kontrolovaném pásmu nezbytné práce, musí být zkrácena na co nejmenší míru.

(6) Hygienicky přijatelnou mírou podle odstavce 5 se rozumí snížení rizika na úroveň stanovenou přípustnými expozičními limity a nejvyššími přípustnými koncentracemi.

(7) Kontrolovaným pásmem se rozumí ucelená a jednoznačně určená část pracoviště, oddělená od ostatního prostoru, viditelně označená a zajištěná tak, aby do ní nemohly vstupovat nepovolané osoby.

⁴ Zákon č. [157/1998 Sb.](#), o chemických látkách a chemických přípravcích a o změně některých dalších zákonů, ve znění zákona č. [352/1999 Sb.](#), zákona č. [132/2000 Sb.](#), zákona č. [258/2000 Sb.](#) a zákona č. [458/2000 Sb.](#)

⁴ Zákon č. [157/1998 Sb.](#), o chemických látkách a chemických přípravcích a o změně některých dalších zákonů, ve znění zákona č. [352/1999 Sb.](#), zákona č. [132/2000 Sb.](#), zákona č. [258/2000 Sb.](#) a zákona č. [458/2000 Sb.](#)

⁵ [§ 83](#) a násl. zákoníku práce.